Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0262

Ο αντίκτυπος της τουρκικής εισβολής του 1974 στις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν από τις τουρκικές δυνάμεις και οι συνέπειες για την ισότητα των φύλων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Ιουλίου 2026 σχετικά με τον αντίκτυπο της τουρκικής εισβολής του 1974 στις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν από τις τουρκικές δυνάμεις και τις συνέπειες για την ισότητα των φύλων (2026/2617(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 8, 10, 78 και 83 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου[1] (οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων), η οποία προβλέπει ένα πλαίσιο δικαιοσύνης με επίκεντρο τα θύματα, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με την ισότητα των φύλων στην εξωτερική πολιτική και πολιτική

---

1 ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

2 ΕΕ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

ασφαλείας της ΕΕ[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τον χαρακτηρισμό της έμφυλης βίας ως νέου τομέα εγκληματικότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ[4],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 5ης Μαΐου 2022 σχετικά με τον αντίκτυπο του πολέμου κατά της Ουκρανίας στις γυναίκες[5],

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη το Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της 17ης Ιουλίου 1998,

– έχοντας υπόψη τις συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και ιδίως την Τέταρτη Σύμβαση της Γενεύης περί προστασίας των πολιτών εν καιρώ πολέμου,

– έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, της 20ής Δεκεμβρίου 1993,

– έχοντας υπόψη την απόφαση 1325 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών της 31ης Οκτωβρίου 2000 σχετικά με τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια και τις επακόλουθες αποφάσεις, και συγκεκριμένα την απόφαση 1820 (2008) της 19ης Ιουνίου 2008, την απόφαση 1888 (2009) της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, την απόφαση 1889 (2009) της 5ης Οκτωβρίου 2009, την απόφαση 1960 (2010) της 16ης Δεκεμβρίου 2010, την απόφαση 2106 (2013) της 24ης Ιουνίου 2013, την απόφαση 2122 (2013) της 18ης Οκτωβρίου 2013, την απόφαση 2242 (2015) της 13ης Οκτωβρίου 2015, την απόφαση 2467 (2019) της 23ης Απριλίου 2019 και την απόφαση 2493 (2019) της 29ης Οκτωβρίου 2019,

– έχοντας υπόψη την τελευταία ετήσια έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων (S/2025/389), με ημερομηνία 15 Ιουλίου 2025, η οποία υποβλήθηκε σύμφωνα με την απόφαση 2467 (2019) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, όπου το Συμβούλιο ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των αποφάσεων 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010) και 2106 (2013) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και να προτείνει στρατηγικές δράσεις,

– έχοντας υπόψη τις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου, τον

---

3 ΕΕ C 404 της 6.10.2021, σ. 202.
4 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 88.
5 ΕΕ C 465 της 6.12.2022, σ. 155.

Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου του 1977 και του 1979 μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο, τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης 186 (1964), η οποία επιβεβαιώνει την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, της απόφασης 541 (1983) και της απόφασης 550 (1984) σχετικά με τις αποσχιστικές ενέργειες στην Κύπρο, της απόφασης 2815 (2026) σχετικά με την ειρηνευτική δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP), καθώς και το συμφωνηθέν πλαίσιο για μια δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, για τη συνολική επίλυση του κυπριακού προβλήματος,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της 10ης Ιουλίου 1976, στην υπόθεση *Κύπρος* κατά *Τουρκίας* (αιτήσεις αριθ. 6780/74 και 6950/75),

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση της ανιθαγένειας, της 30ής Αυγούστου 1961,

– έχοντας υπόψη το παγκόσμιο σύμφωνο του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, του 2018,

– έχοντας υπόψη τη γενική σύσταση αριθ. 38 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών σχετικά με την εμπορία γυναικών και κοριτσιών στο πλαίσιο της παγκόσμιας μετανάστευσης, η οποία δημοσιεύθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2020,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 15ης Δεκεμβρίου 1994, με τίτλο «Έκθεση σχετικά με την κατάσταση στην Κύπρο (πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις)»,

– έχοντα υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 11ης Μαΐου 2011 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας,

– έχοντας υπόψη την αποστολή της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (επιτροπή FEMM) στη Λευκωσία, Κύπρο, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 26 έως τις 28 Μαΐου 2025, και την επακόλουθη έκθεση αποστολής,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 167 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 20 Ιουλίου 1974, οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις εισέβαλαν στην Κυπριακή Δημοκρατία και, παρά την

κατάπαυση του πυρός που κηρύχθηκε στις 22 Ιουλίου 1974 με τη διαμεσολάβηση του ΟΗΕ σύμφωνα με την απόφαση 353 (1974) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, προχώρησαν στην εξαπόλυση δεύτερης επίθεσης μεγάλης κλίμακας στις 14 Αυγούστου 1974, παραβιάζοντας κατάφωρα την εν λόγω κατάπαυση του πυρός, εδραιώνοντας την παράνομη κατοχή τους και επεκτείνοντάς την περίπου στο 36 % του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, με αποτέλεσμα την εκτόπιση δια της βίας μεγάλου ποσοστού του άμαχου πληθυσμού και τη διάπραξη εκτεταμένων παραβιάσεων και φρικαλεοτήτων κατά αμάχων, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και κοριτσιών·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κατοχικό καθεστώς, το οποίο είναι αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής του 1974 και υπάγεται στην Τουρκία, είναι παράνομο και όχι διεθνώς αναγνωρισμένο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δράστες έμφυλης βίας ήταν κυρίως μέλη των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, τα οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, ενεργούσαν υπό την καθοδήγηση και/ή την προστασία των αξιωματικών τους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνέπειες της τουρκικής στρατιωτικής εισβολής στην Κύπρο το 1974 για τις γυναίκες και τα κορίτσια έχουν παραβλεφθεί εδώ και καιρό, οι εμπειρίες βίας και αναγκαστικού εκτοπισμού των Κύπριων γυναικών παραμένουν από τις λιγότερο αναγνωρισμένες και συχνά αποκλείονται από την επίσημη ιστορική, νομική και θεσμική αναγνώριση·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δεινά που προκλήθηκαν από τα γεγονότα του 1974 και τον απόηχό τους, καθώς και από τη βία που είχε προηγηθεί μεταξύ των κοινοτήτων, επηρέασαν τις γυναίκες και τα κορίτσια από όλες τις κοινότητες στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων των ελληνοκυπρίων γυναικών, των τουρκοκυπρίων γυναικών, των μαρωνιτισσών, των αρμενισσών και των λατίνων γυναικών, και ότι οι εμπειρίες βίας, εκτοπισμού, απώλειας και τραύματος που βίωσαν αξίζουν ισότιμη αναγνώριση, αξιοπρέπεια και στήριξη·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει το μόνο κράτος μέλος της ΕΕ του οποίου το έδαφος τελεί εν μέρει υπό παράνομη στρατιωτική κατοχή από τρίτη χώρα, με μακροχρόνιες συνέπειες για όλους τους Κύπριους, ιδίως τις γυναίκες και τα κορίτσια, και για την ΕΕ·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η συστηματική, οργανωμένη και μεγάλης κλίμακας έμφυλη βία που ασκείται από τις τουρκικές στρατιωτικές δυνάμεις και η έμφυλη βία που ασκείται από παραστρατιωτικούς εξτρεμιστές δράστες στη νήσο·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις, μέσω

συστηματικής συμπεριφοράς και καθιερωμένων πρακτικών, έχουν στερήσει ζωές σε όλες τις κυπριακές κοινότητες, μεταξύ άλλων με τυφλές δολοφονίες αμάχων, και έχουν υποβάλει άτομα, συμπεριλαμβανομένων γυναικών όλων των ηλικιών, σε βασανιστήρια και απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες πλήττονται δυσανάλογα από τη βία στο πλαίσιο συγκρούσεων και την επακόλουθη βία, με αντίκτυπο που λαμβάνει πολλαπλές μορφές, όπως η σεξουαλική βία, ο αναγκαστικός εκτοπισμός, η αναγκαστική και υποχρεωτική εργασία, η σεξουαλική εκμετάλλευση, η οικονομική κατάρρευση και τα σωματικά και ψυχολογικά τραύματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προκληθείσα ζημία συχνά συνεχίζεται για δεκαετίες μετά τον επίσημο τερματισμό των εχθροπραξιών, υπονομεύοντας την οικονομική ανεξαρτησία, τη σωματική αυτονομία και την πολιτική συμμετοχή των γυναικών·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές επιζώσες αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν, προκειμένου να διαφύγουν τον στιγματισμό και να αντιμετωπίσουν το μετατραυματικό στρες, και ότι έχει αναφερθεί απροσδιόριστος αριθμός περιπτώσεων αυτοκτονίας ή απόπειρας αυτοκτονίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα παραμένει ταμπού σε μεγάλο βαθμό, παρά τις πρόσφατες περιπτώσεις δημόσιων μαρτυριών από επιζώσες, μεταξύ άλλων ανώνυμα·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιασμός και η σεξουαλική βία κατά του άμαχου πληθυσμού εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται εκτεταμένα και εσκεμμένα ως πολεμικό όπλο για να αποκτηθεί πολιτικό ή στρατιωτικό πλεονέκτημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων χρησιμοποιείται επίσης ως μέθοδος βασανιστηρίων, ενώ θεωρείται ακόμη και «λάφυρο πολέμου»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων μπορεί επίσης να αποτελέσει όπλο και τακτική καταστροφής· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πράξεις σεξουαλικής βίας θεωρούνται εγκλήματα βάσει του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο σε καιρό πολέμου όσο και σε καιρό ειρήνης·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτεταμένη ατιμωρησία των βιαστών συμβάλλει στην καλλιέργεια της κουλτούρας του βιασμού·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά τη διάρκεια της αποστολής της επιτροπής FEMM στην Κύπρο, αναφέρθηκε ότι υπάρχει συνεχής συνεργασία με την ελληνορθόδοξη εκκλησία ως κοινωνικό παράγοντα που συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας και του διαλόγου στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης κατάστασης στην Κύπρο, μετά τα γεγονότα του 1974 που οδήγησαν στην κατοχή της νήσου· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της αποστολής, αναφέρθηκε ότι η ελληνορθόδοξη εκκλησία επιδεικνύει ικανότητα να ανταποκρίνεται με ευαισθησία και ρεαλισμό σε περιόδους οξείας κοινωνικής αναταραχής, με τη δέσμευσή της να

προωθεί την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο αυτό·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα μακροχρόνια τραύματα, οι εμπειρίες και τα δεινά των Κύπριων γυναικών και να προβλεφθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες με επίκεντρο τα θύματα και ειδικά σχεδιασμένες υπηρεσίες υποστήριξης, ώστε να προωθηθεί η προσωπική, κοινωνική και οικονομική τους χειραφέτηση· σημειώνει ότι αυτό πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να σέβεται την αυτονομία και την εμπιστευτικότητα και, γενικότερα, να επιδεικνύει τον μέγιστο σεβασμό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής αξιοπρέπειας·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πραγματικός αριθμός των Κυπρίων θυμάτων σεξουαλικής βίας παραμένει άγνωστος, καθώς οι εκτιμήσεις ποικίλλουν σημαντικά και τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρθηκαν από την αποστολή της επιτροπής FEMM κυμαίνονται μεταξύ 700 και 1 500· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αβεβαιότητα αυτή παρεμποδίζει τις διαδικασίες επανόρθωσης και αποζημίωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιζώσες σεξουαλικής βίας στην Κύπρο συχνά δεν παρουσιάζονται για να καταγγείλουν τις πράξεις που υπέστησαν λόγω τραύματος, στιγματισμού, φόβου, ντροπής, καθώς και έλλειψης θεσμικής στήριξης και ασφαλούς και αξιόπιστου μηχανισμού καταγγελιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό έχει επιδεινώσει τις μακροπρόθεσμες ψυχολογικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στα θύματα περιλαμβάνονται γυναίκες όλων των ηλικιών, από ανήλικα κορίτσια και έφηβες έως νέες γυναίκες, μητέρες μέσης ηλικίας και ηλικιωμένες γυναίκες, ακόμη και αγόρια, πατέρες και άνδρες·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 1974 ο βιασμός και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας απαγορεύονταν ήδη βάσει του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 27 της Τέταρτης Σύμβασης της Γενεύης, το οποίο απαιτεί να παρέχεται στις γυναίκες ειδική προστασία από τον βιασμό και από κάθε μορφή επίθεσης·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποστολή της επιτροπής FEMM στην Κύπρο τον Μάιο του 2025 ανέδειξε την επείγουσα ανάγκη να αναγνωριστεί ο αντίκτυπος της εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής στις γυναίκες και τα κορίτσια, μεταξύ άλλων για λόγους αξιοπρέπειας και δικαιοσύνης για τις επιζώσες·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων, ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων αποτελούν βασικές αξίες της ΕΕ και πρέπει να τηρούνται με συνέπεια, μεταξύ άλλων όσον αφορά εγκλήματα του παρελθόντος που έπληξαν τους πολίτες της ΕΕ·

1. καταδικάζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο τη στρατιωτική εισβολή της Δημοκρατίας της Τουρκίας και τη συνεχιζόμενη παράνομη κατοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία διανύει πλέον το 52ο έτος της, ως σοβαρή παραβίαση του διεθνούς δικαίου και εμπόδιο στην ειρήνη, τη σταθερότητα και τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας· καταδικάζει απερίφραστα τις σοβαρές και μακροχρόνιες συνέπειες της εισβολής για τις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων και άλλων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης, του αναγκαστικού εκτοπισμού, του χωρισμού οικογενειών και άλλων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, καθώς και τη μακροπρόθεσμη κοινωνική, οικονομική και ψυχολογική βλάβη που υπέστησαν·

2. τονίζει ότι η Δημοκρατία της Τουρκίας εξακολουθεί να φέρει ευθύνη βάσει του διεθνούς δικαίου για τις παραβιάσεις που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά την εισβολή του 1974, οι οποίες περιλαμβάνουν σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων της Γενεύης, και υπενθυμίζει ότι η ευθύνη αυτή συνεπάγεται την υποχρέωση να διασφαλίζεται ότι στα θύματα παρέχεται πλήρης επανόρθωση, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης, της αποκατάστασης, της ικανοποίησης και των εγγυήσεων μη επανάληψης· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την παροχή αποτελεσματικής επανόρθωσης για όλα τα θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας· υπενθυμίζει ότι η εν λόγω επανόρθωση θα πρέπει να είναι επαρκής, να αποδίδεται άμεσα και να είναι ολιστική, προκειμένου να αναγνωριστεί η βλάβη που προκλήθηκε·

3. ζητεί επειγόντως την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την επανένωση της Κύπρου υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, τονίζοντας ότι οι εν λόγω διαπραγματεύσεις θα πρέπει να συνεχιστούν από το σημείο στο οποίο είχαν διακοπεί στο Crans-Montana το 2017· επαναβεβαιώνει σθεναρά την άποψή του ότι η μόνη λύση στο κυπριακό πρόβλημα είναι μια δίκαιη, ολοκληρωμένη, βιώσιμη και δημοκρατική διευθέτηση, εντός του εδραιωμένου και συμφωνηθέντος πλαισίου του ΟΗΕ και του κεκτημένου της ΕΕ, στη βάση μιας δικοινοτικής, διζωνικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·

4. αναγνωρίζει πλήρως τον βαθύ και πολυδιάστατο αντίκτυπο της εισβολής και της κατοχής στις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, των οποίων το θάρρος, η δύναμη και η οδύνη πολύ συχνά παραμένουν αόρατα, καταγγέλλονται πλημμελώς και δεν αναγνωρίζονται επαρκώς σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο· υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου υπήρξαν επίσης βασικοί παράγοντες αντίστασης, αλληλεγγύης και οικοδόμησης της ειρήνης και ζητεί να αναγνωριστεί και να υποστηριχθεί ο ηγετικός τους ρόλος σε όλες τις σχετικές πολιτικές·

δηλώνει ότι κάθε πολιτική διαδικασία σχετικά με το μέλλον της νήσου πρέπει να περιλαμβάνει πλήρως τις γυναίκες, σύμφωνα με την απόφαση 1325 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·

5. καλεί την Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο και να απέχει από κάθε μονομερή ενέργεια που θα εδραίωνε τη μόνιμη κατοχή της νήσου, καθώς και από ενέργειες που αλλοιώνουν τη δημογραφική ισορροπία·

6. αναγνωρίζει τις συνέπειες του αναγκαστικού εκτοπισμού, συμπεριλαμβανομένου του εσωτερικού εκτοπισμού, που προκύπτει από την εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή, και τον μακροχρόνιο αντίκτυπό του στους Κύπριους πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς, ιδίως στις γυναίκες και τα κορίτσια, που έχουν πληγεί δυσανάλογα· επισημαίνει ότι πολλά άτομα έχουν βιώσει την απώλεια στέγης, κοινοτικών δικτύων και πολιτιστικής συνέχειας, καθώς και διαγενεακά τραύματα, κατακερματισμό της ταυτότητας, επίμονα συναισθήματα απομάκρυνσης και απουσία της αίσθησης του ανήκειν, σε συνδυασμό με τις ανισότητες μεταξύ των φύλων και τις ειδικές κοινωνικές προσδοκίες που επιβάλλονται στις γυναίκες· τονίζει ότι αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω στοχευμένων πολιτικών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης για τα θύματα και τις επιζώσες·

7. αναγνωρίζει ότι η σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων έχει μακροπρόθεσμες δευτερογενείς κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένης της φτώχειας, του αποκλεισμού και του στιγματισμού, και καλεί το Συμβούλιο να διασφαλίσει ότι οι επιπτώσεις αυτές αξιολογούνται πλήρως και αντικατοπτρίζονται στα μέτρα επανόρθωσης που εγκρίνονται σε εθνικό επίπεδο·

8. αναγνωρίζει ότι η πλειονότητα των γυναικών και των κοριτσιών που βιάστηκαν κατά τη διάρκεια της εισβολής και στον απόηχο αυτής μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, ιδίως στην άμβλωση, στα νοσοκομεία της Κύπρου και στις βρετανικές βάσεις, παρόλο που η άμβλωση ήταν ποινικοποιημένη εκείνη την περίοδο·

9. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι επιζώσες βιασμού έχουν πρόσβαση στο πλήρες φάσμα των υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων, ιδίως στην επείγουσα αντισύλληψη, την προφύλαξη μετά την έκθεση, τη θεραπεία και την πρόληψη σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων, συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων για HIV και HPV, τις υπηρεσίες ασφαλούς και νόμιμης άμβλωσης και τη φροντίδα της μητρότητας, στο πλαίσιο της κλινικής διαχείρισης του βιασμού·

10. επαινεί τα 22 κράτη μέλη της ΕΕ που έχουν κυρώσει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση

της βίας κατά των γυναικών (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου· καλεί την Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία για τη θέσπιση ενός πανευρωπαϊκού ορισμού του βιασμού στον οποίο ο βιασμός ορίζεται ως η απουσία ελεύθερης, εν επιγνώσει και αναστρέψιμης συναίνεσης, σύμφωνα με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης· καλεί τα κράτη μέλη να κινήσουν νομοθετικές αλλαγές για την ευθυγράμμιση του ορισμού του βιασμού στην εθνική τους νομοθεσία με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης·

11. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει την Κύπρο στις συνεχιζόμενες προσπάθειές της να προσδιορίσει την πλήρη κλίμακα των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο συγκρούσεων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, και να καθορίσει τον αριθμό των θυμάτων, να συλλέξει δεδομένα και να καταγράψει με ασφάλεια τις μαρτυρίες, διασφαλίζοντας έτσι επαρκή επίσημη αναγνώριση, αποκατάσταση και επανόρθωση για τις επιζώσες και, κατά περίπτωση, τους απογόνους τους, να προωθήσει την ιστορική συνείδηση και να παράσχει υπηρεσίες υποστήριξης για τις επιζώσες μέσω ενός ενισχυμένου εθνικού σχεδίου δράσης·

12. αναγνωρίζει την πρωτοβουλία στην Κύπρο για την ανέγερση μνημείου στη Λευκωσία για τις γυναίκες θύματα σεξουαλικής βίας ως χώρου συλλογικής μνήμης και αναγνώρισης· πιστεύει ότι η τοποθέτηση του μνημείου σε ορατή και εμφανή τοποθεσία θα συμβάλει στην αναγνώριση της τραυματικής εμπειρίας και της οδύνης των θυμάτων·

13. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη που έχουν υποστεί εκτεταμένες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων είτε υπό αυταρχικά καθεστώτα, να αντιμετωπίσουν αμελλητί το ζήτημα της σεξουαλικής και έμφυλης βίας που υφίστανται τα θύματα και οι επιζώσες, να σπάσουν τη σιωπή, να ενθαρρύνουν την κατάθεση μαρτυριών με τη διενέργεια επίσημης έρευνας και να θεσπίσουν πρωτοβουλίες μνήμης που θα αναγνωρίζουν και θα τεκμηριώνουν συγκεκριμένα τις παραβιάσεις που διαπράττονται κατά των γυναικών και των κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων, του αναγκαστικού εκτοπισμού και των διώξεων λόγω φύλου, προκειμένου να αναγνωριστούν επίσημα τα εγκλήματα και να δοθεί η δυνατότητα αποζημίωσης· τονίζει ότι οι εν λόγω πρωτοβουλίες θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των δικαστικών διαδικασιών που αποσκοπούν στην αμφισβήτηση της ιστορικής φίμωσης, στην εξάλειψη του στιγματισμού και στην επιβεβαίωση της αυτονομίας, της ακεραιότητας, της αυτενέργειας και της αξιοπρέπειας των γυναικών·

14. καλεί τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, ο οποίος καταρτίζει συστηματικά ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τη σεξουαλική βία σε ζώνες συγκρούσεων, να διερευνήσει τα σχετικά αρχεία του ΟΗΕ και

άλλες πηγές για την τεκμηρίωση των φρικαλεοτήτων που διαπράχθηκαν στην Κύπρο·

15. χαιρετίζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό επίπεδο στην Κύπρο για την αναγνώριση των επιζωσών και την αντιμετώπιση των αδικιών του παρελθόντος που υπέστησαν όλες οι κοινότητες· καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς αποζημίωσης για τα θύματα και τις επιζώσες σεξουαλικής βίας σύμφωνα με την οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων· υπογραμμίζει ότι το άρθρο 16 της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων ορίζει ότι η αποζημίωση θα πρέπει να καταβάλλεται από τον δράστη·

16. καλεί την Τουρκία να παράσχει αποτελεσματική αποζημίωση στα θύματα και στις επιζώσες σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων και άλλων σοβαρών παραβιάσεων που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά την εισβολή του 1974·

17. ενθαρρύνει την ευαισθητοποίηση σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τη σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων και τις μακροχρόνιες συνέπειές της, προκειμένου να εξαλειφθούν τα ταμπού, να καταπολεμηθεί ο στιγματισμός και να ενδυναμωθούν οι επιζώσες ώστε να καταθέσουν·

18. υποστηρίζει τη διοργάνωση δημόσιας ακρόασης υψηλού επιπέδου με τη συμμετοχή ατόμων που έχουν επιβιώσει από σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων παγκοσμίως, και ιδίως στην Κύπρο, οργανώσεων για τα δικαιώματα των γυναικών και ειρηνευτικών δυνάμεων, εμπειρογνωμόνων στο διεθνές ποινικό δίκαιο και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να αναγνωριστούν επίσημα οι μαρτυρίες και οι εμπειρίες τους εντός του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ και να καταδειχθεί η σοβαρότητα της τουρκικής εισβολής του 1974·

19. τονίζει την ανάγκη για ισχυρότερα νομικά πλαίσια στην Κύπρο και για μηχανισμούς δικαιοσύνης με επίκεντρο τα θύματα, ώστε να αντιμετωπιστεί δεόντως η σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων που στοχοποίησε αμέτρητες γυναίκες, και να εξασφαλιστούν κατάλληλοι τρόποι αντίδρασης στις εκκλήσεις των θυμάτων για δικαιοσύνη·

20. καταδικάζει απερίφραστα τη χρήση σεξουαλικής βίας ως πολεμικού όπλου, η οποία συνιστά σοβαρή παραβίαση των Συμβάσεων της Γενεύης, και καλεί την Επιτροπή να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με το ζήτημα αυτό, εξετάζοντας την εμπειρία της κυπριακής σύγκρουσης, προκειμένου να αποτραπεί η περαιτέρω βία και να αναληφθεί δράση σε περίπτωση που ξεσπάσουν νέες συγκρούσεις· καλεί περαιτέρω την Επιτροπή να συνεχίσει να προωθεί τη λογοδοσία και να στηρίζει πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων ειδικών χρηματοδοτικών μηχανισμών, που σέβονται τα δικαιώματα

των θυμάτων και των οικογενειών τους, να προωθεί τη μνήμη, να προάγει την ισότητα των φύλων εντός της ΕΕ και να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη των θυμάτων·

21. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη χρηματοδοτική της στήριξη προς την Επιτροπή για τους Αγνοουμένους στην Κύπρο, ώστε να μπορέσει να εκπληρώσει πλήρως την αποστολή της για την εκταφή, τον εντοπισμό και την επιστροφή των λειψάνων των αγνοουμένων στους συγγενείς τους, στους οποίους περιλαμβάνονται Κύπριες γυναίκες που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν βαθιά ψυχολογική οδύνη, εκτός από τις ειδικές επιπτώσεις του πολέμου· τονίζει, ωστόσο, ότι η χρηματοδοτική βοήθεια από μόνη της δεν επαρκεί, εάν ληφθεί υπόψη η συνεχιζόμενη απουσία πλήρους συνεργασίας, η περιορισμένη πρόσβαση σε στρατιωτικές περιοχές και αρχεία και η παρεμπόδιση από την Τουρκία και την παράνομη αποσχιστική οντότητα στο βόρειο τμήμα της Κύπρου, οι οποίες εμποδίζουν σημαντικά την αποτελεσματική λειτουργία και την έγκαιρη ολοκλήρωση της ανθρωπιστικής εντολής της εν λόγω επιτροπής·

22. καλεί την Τουρκία να παράσχει πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα σχετικά επίσημα αρχεία που σχετίζονται με την εισβολή του 1974 και τις συνέπειές της, και να συνεργαστεί πλήρως με τις διεθνείς αρχές και την Κυπριακή Δημοκρατία όσον αφορά τη σεξουαλική βία στο πλαίσιο συγκρούσεων, τις βίαιες εξαφανίσεις και άλλες σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·

23. επιβεβαιώνει εκ νέου ότι η ΕΕ έχει όχι μόνο πολιτική αλλά και ηθική και νομική υποχρέωση να υπερασπίζεται την αξιοπρέπεια, τα δικαιώματα και την ιστορική μνήμη όλων των πολιτών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των Κυπρίων γυναικών και ανδρών που υπέστησαν βία στο πλαίσιο συγκρούσεων, και τονίζει την ανάγκη για συνεχή δέσμευση και δράση βάσει αρχών για την αντιμετώπιση αυτών των σοβαρών παραβιάσεων, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή με τις εξωτερικές δεσμεύσεις της ΕΕ για την ισότητα των φύλων και τα ανθρώπινα δικαιώματα·

24. ζητεί ενισχυμένη και διαρκή οικονομική και τεχνική στήριξη από την ΕΕ για υπηρεσίες με επίκεντρο τα θύματα στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών που λαμβάνουν υπόψη τις τραυματικές εμπειρίες και τη διάσταση του φύλου, μακροπρόθεσμης ψυχοκοινωνικής βοήθειας και προγραμμάτων διαγενεακής θεραπείας, τα οποία είναι ειδικά προσαρμοσμένα για τις επιζώσες και τις οικογένειές τους και παρέχονται από καταρτισμένο και ειδικευμένο προσωπικό για την πρόληψη της δευτερογενούς θυματοποίησης·

25. υποστηρίζει την πλήρη εφαρμογή της απόφασης 1325 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια από την Κύπρο, ιδίως μέσω

της έγκρισης ενός ενισχυμένου και πιο ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου δράσης, και ζητεί τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών στις διαδικασίες οικοδόμησης της ειρήνης·

26. ζητεί την πλήρη συμμόρφωση με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ιδίως όσον αφορά την υποστήριξη των θυμάτων σεξουαλικής βίας και τη δέουσα επιμέλεια στην πρόληψη, τη διερεύνηση, την τιμωρία και την επανόρθωση για τέτοιες πράξεις βίας·

27. επαινεί το έργο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των δικοινοτικών ομάδων για την ισότητα των φύλων στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών βάσης της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως εκείνων που διευθύνονται από γυναίκες, και επικροτεί τον ρόλο τους στην προώθηση της εμπιστοσύνης, της συμφιλίωσης και του διαλόγου· ενθαρρύνει την ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ της Κύπρου και άλλων χωρών με εμπειρία όσον αφορά τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των γυναικών· παροτρύνει την Επιτροπή να ενισχύσει τη συνεργασία με την κυπριακή κοινωνία των πολιτών, τις ενώσεις θυμάτων και τους σχετικούς διεθνείς φορείς που συμμετέχουν σε προσπάθειες για την αναζήτηση της αλήθειας και τη συμφιλίωση, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής επαρκούς χρηματοδότησης από την ΕΕ·

28. επιβεβαιώνει εκ νέου τον δεσμευτικό χαρακτήρα των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών που αφορούν την Κύπρο·

29. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, και ζητεί να μεταφραστεί στην τουρκική γλώσσα και να διαβιβαστεί στον Πρόεδρο, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Δημοκρατίας της Τουρκίας.